

PAPER DETAILS

TITLE: Kirsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Sorunlari

AUTHORS: Özcan PALAVAN,Ridvan DONUK

PAGES: 109-128

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/202138>

Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/usakead/>

KIRSAL KESİMDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN SORUNLARI

TEACHERS' PROBLEMS WORKING IN THE RURAL AREAS

Özcan Palavan*

Rıdvan Donuk**

* Yrd. Doç. Dr., Zirve Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ozcan.palavan@zirve.edu.tr.

**MEB, rdonukrd@gmail.com.

Özet: Araştırmanın amacı, günümüz şartlarında kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin sorunlarını, öğretmen görüşlerine göre analiz ederek belirlemek ve bu sorunlara çözüm önerileri getirmektir. Araştırma evrenini, 2013–2014 öğretim yılı güz döneminde Şırnak ili Cizre ilçesinde bulunan kırsal kesim ilkokul ve ortaokullarda görevli 187 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 129 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma betimseldir. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından hazırlanmış 5 kısım ve 52 maddeden oluşan “Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Sorunları Anketi” ile toplanmıştır. Veri analizi SPSS programında yapılmış ve veri analizleri için merkezi dağılım ölçütleri test edilmiş ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlemelerde anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) olarak kabul edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, en yüksek problem seviyesinin fiziksel problemlerde, ardından sırasıyla mesleki problemler, veli ve öğrenci ile ilgili problemler, kişisel problemler ve en düşük problem seviyesinin ise yönetsel problemlerde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kesim, Öğretmenler Sorunları, ilkokul, ortaokul.

Abstract: The purpose of the study, in today's conditions the problems of teachers in rural areas , according to the opinions of teachers to identify and analyze solutions to this problem is to bring . The study population, the fall semester of 2013-2014 academic year, located in the province of Şırnak Cizre District 187 teachers working in rural primary and secondary forms. The sample of the study consists of 129 teachers. Research is descriptive. Research data, 5-point Likert -type scale developed by the researchers, which consists of five sections and 52 items " Rural Teachers' Problems Questionnaire was collected by ". Data analysis performed in SPSS and data analysis center for the tested measures of dispersion and one-way analysis of variance (ANOVA) was used. In the statistical analysis, the significance level ($p < 0.05$) were considered . As a result, the highest level of problems in the physical problems , occupational problems , respectively, after parents and students about the problems, personal problems and problems of the lowest levels were found to be in the managerial problems.

Keywords: Rural, Teachers Problems, primary school, secondary school.

Giriş

Sanayileşme ile birlikte tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş süreci yaşanmış ve yaşanmaya devam etmektedir. Dolayısıyla ülkenin artan nüfusu kentsel alanlarda daha yoğun hale gelmiştir. Bu yoğunluk eğitimden sağlığa kadar sosyal bir devletin yapmakla yükümlü olduğu hizmetlerin kentlerde kümelenmesine neden olmuştur. Bu kümelenmenin önemli bir sonucu ise eğitim hizmetlerinin tüm ülkeye adil olarak dağıtılamaması sorunudur. Kentlerde eğitim kurumlarının fiziksel ve eğitsel altyapıları sürekli gelişirken, kırsal kesim okulları bu gelişmelerin gerisinde kalmaktadır. Kırsal kesim öğretmenleri görev yaptıkları okullarda, eğitsel araçların yetersizliği probleminin yanında birçok farklı problemlerle de karşılaşmaktadır.

Kırsalın kendi doğasından kaynaklanan, kültürel, coğrafi, ekonomik ve sosyal yetersizlikleri öğretmenlerin eğitim sistemi içerisinde aktif rol almaları, kendilerini sadece çocukların eğitimine odaklamaları ve verilen eğitimin kalitesi üzerinde etkili olmaktadır. Kentlerdeki yaşam standartları ile kırsaldaki standartlar arasında oldukça büyük farklılıklar vardır. Bu farklılıklar çoğu zaman öğretmenlerin karşısına olumsuzluk ya da problem olarak çıkmaktadır. Örneğin bir köy okulunun ısıtma sistemi genellikle sobadır. Sobanın yarattığı kirlilik, tehlike, yanmaması, eşit ısıtma sağlayamaması vb. birçok problem vardır. Bu problem sadece okulla da sınırlı değildir. Öğretmenlerin görev yerlerinde uygun lojman şartlarının bulunmaması, onların kent merkezine yakın yerlerde ikamet etmelerine neden olmakta, bu durum da doğal olarak beraberinde ulaşım sorununu da getirmektedir. Bütün bunlar düşünüldüğünde öğretmenler kırsal kesimde olmaktan dolayı oldukça problem yaşamakta ve bu problemler eğitim öğretim süreci boyunca karşısına çıkmaktadır. Doğal olarak da hem öğretmene kişisel boyutta, hem öğrenciye hem de eğitime negatif bir hava vermektedir. Bütün bunların toplamında eğitim sistemi etkilenmekte ve eğitimin kalitesi ve niteliği düşmektedir. Bu amaçla yaptığımız çalışma öğretmen sorunlarını tespit etmek, en fazla şikayet edilen sorunları belirlemek ve öğretmen sorunlarına dikkat çekerek bu sorunlara bir çözüm önerisi bulmak için yapılmıştır.

Türkiye’de kırsal kesim öğretmenlerinin sorunlarıyla ilgili yapılmış çalışmalardan biri Dağdeviren (2009)’a ait “Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar (Sivas İli Örneği)” adlı çalışmadır. Araştırma 2008–2009 eğitim-öğretim yılında, 198 köy sınıf öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrenci ile ilgili karşılaştıkları en önemli sorun “Velinin ilgisizliği”, veli ile ilgili karşılaştıkları en önemli sorun “Öğrenciye ilgisizlik”, yönetici ile ilgili karşılaştıkları en önemli sorun “Ayrımcılık yapma”, müfettiş ile ilgili karşılaştıkları en önemli sorun “Mevcut şartları Göz ardı etme” ve meslektaşları ile ilgili karşılaştıkları en önemli sorun “Birbirini çekememe” sorunu olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Bir başka çalışma ise Turan ve Garan (2008) tarafından yapılan “Kırsal Kesimde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Güçlükler” adlı çalışmadır. Çalışmanın verileri, 142 sınıf öğretmeninden “Kırsal Kesim Matematik Öğretimi Sorunları Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, kırsal kesimde çalışan sınıf öğretmenlerinin; mesleki gelişimlerine, matematik müfredatına, fiziksel koşullara, okulun öğrenme kültür ve iklimini etkileyen etmenlere ve okul paydaşlarına yönelik karşılaştıkları sorunların temelinde ‘kırsal gerçeğinin’ göz ardı edilmesi ve kırsala yönelik farklı bir eğitim, program, anlayış ve politikanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özpınar ve Sarpkaya’nın (2010) “Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları” adlı araştırması 2007-2008 eğitim-öğretim yılında 482 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre; Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerinin en yüksek ortalamaya sahip olduğu boyut “Denetim”, en düşük ortalamaya sahip boyut ise “Çevresel koşullar” boyutudur. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin en çok karşılaştığı sorun “Tiyatro, sinema gibi kültürel faaliyetlerden yoksun kalması”, en az karşılaştığı sorun ise “Köy halkı tarafından saygı görmemesi” dir.

Yerlikaya (2000) “Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı araştırmasını 76 sınıf öğretmeni üzerinde gerçekleştirmiştir. Araştırması sonucunda sınıf öğretmenlerinin köyde yaşadığı sorunlar arasında çalışma ortamı ve koşullarının kötülüğü, çalışma kurumlarının merkeze uzak olması, birleştirilmiş sınıflarda tek öğretmen olmanın zorlukları, sosyal etkinliklerin azlığı gibi sorunların yer aldığını bulunmuştur. Maddi sorunlar ise araç-gereç yetersizliği, öğrenci -öğretmen-veli ilişkisinin tam olarak gerçekleştirilememesi, öğrenci-aile ve okul çevresinin düşük

sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı, mesleğin toplumsal statüsünün düşüklüğü ve okul öncesi eğitimin yetersizliği sorunlarıdır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim öğretim sürecinde kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin sorunlarını tespit etmektir. Öğretmenlerin kırsal kesimde görev yaparken yaşadıkları problemlerin belirlenmesi; elde edilen sonuçlar çerçevesinde yapılan çözüm önerileriyle eğitim kalitesinin artması, eğitimde hedeflenen amaçlara ulaşılması ve ülkedeki eğitim eşitsizliklerinin giderilmesinde önemli rol oynayacaktır. Bu amaca ulaşmak için şu sorular cevap aranmıştır:

1. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin sorunları nelerdir, bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?
2. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki sorunları nelerdir, bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?
3. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel sorunları nelerdir bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?
4. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veli ve öğrencilere ilişkin sorunları nelerdir bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?
5. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel sorunları nelerdir bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?
6. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki sorunları nelerdir bu sorunlar cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre değişmekte midir?

Araştırmanın Önemi

Eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri öğretmenlerdir. Toplumun şekillenmesinde ve ilerlemesinde öğretmenlere çok büyük görevler düşmektedir. Bu durumda öğretmenlerimizin yaşadıkları sorunlar, engeller çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Aksi takdirde başarıya ulaşmak imkânsızdır. Türkiye nüfusunun önemli bir kısmı kırsal kesimde yaşamaktadır. Kırsal kesimde eğitim kalitesinin artması ve daha nitelikli eğitim için öğretmenlerin önünde bulunan, sorunların betimlenmesi, engellerin kaldırılması ve çözüm önerileri getirilmesi gereklidir. Bu araştırma ile edinilen sonuçlar, kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunlarının kaynağını belirlemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri üretmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Araştırmanın öğretmen adaylarının kırsal kesimde görev yaparken karşılaşılabilecekleri sorunlar hakkında bilgi sahibi olmalarına ve bu konuda hazırlıklı ve bilinçli bir şekilde hareket edebilmelerine yardımcı olacağı da düşünülmektedir. Bu alanda gerek akademik gerekse idari olarak çalışma yapacak kişilere ve kurumlara yol göstermesi açısından da son derece önem taşımaktadır.

Yöntem

Bu araştırma betimsel tarama modeline göre yapılmıştır. Katılımcıların var olan özelliklerinde hiçbir değişiklik yapılmaksızın veri toplanarak, var olan durum hakkında katılımcıların görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Betimleme yöntemi geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılır. Olayı değiştirme ve etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan bilmek istenen şeyi gözleyip belirleyebilmektir (Karasar, 2006).

Araştırmanın Evreni ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2013-2014 öğretim yılı güz döneminde Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı kırsal kesim ilkökuller ve ortaokullarında görev yapan 187 öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı kırsal kesimde bulunan ilk ve orta dereceli okullar için örnekleme yöntemine gidilmeyip bütün öğretmenlere ulaşılmaya çalışılmıştır. 187 öğretmenin tümüne anket gönderilmiş olup 131 anket geri dönmüştür. Yanlış ve eksik doldurulan 2 anket geçersiz sayılmıştır. Araştırma verisi için geçerli olan anket sayısı 129 olmuştur. Araştırmaya katılanların 77'si (%59,7) erkek, 52'si (% 40,3) bayandır.

Veri Toplama Araçları

Kırsal Kesimde Çalışan Öğretmenlerin Sorunları Ölçeği: Ölçek hazırlamak için öncelikle literatür taraması yapılmış konuyla ilgili daha önce hazırlanmış olan ölçekler incelenmiştir. İlçe Milli Eğitim Şube Eski Müdürü, İki köy okulu öğretmenleri ve 2 okul müdürüyle görüşmeler yapılmıştır. Bildirilen sorunlar rapor edilmiştir. Elde edilen bu veriler dâhilinde 67 maddeden oluşan taslak bir anket elde edilmiştir. Geçerlilik için üç öğretim elemanı, üç sosyolog ve bir dil uzmanı tarafından incelenmiş ve düzenlemeler yapılmıştır. Düzenlemelerde madde sayısı 61'e düşürülmüştür. Ön uygulama için 12 öğretmene uygulanmış ve dönütler alınarak anket, 52 maddeden oluşan son halini alarak hazır hale gelmiştir.

Anket 6 kısımdan oluşmaktadır. Öncelikle 4 sorudan oluşan demografik özellikler, 1. Kısım mesleki sorunlar, 2. Kısım yönetsel sorunlar, 3. Kısım veli ve öğrencilerle ilgili sorunlar, 4. Kısım kişisel sorunlar ve 5. Kısım fiziki sorunlardır. Demografik özelliklerin belirlenmesi için cinsiyet, medeni durum, yaş ve kırsal kesimde görev süresine ait sorular ölçekte yer almıştır. Anket likert tipindedir. Her bir madde 1 ile 5 arasında puanlanmaktadır (1- kesinlikle katılmıyorum, 2- katılmıyorum 3- kararsızım, 4- katılıyorum, 5- kesinlikle katılıyorum). Anketten en düşük alınacak puan 52, en yüksek alınacak puan 265 dir. Maddeler yüzdelik ve ortalama değerler hesaplanarak değerlendirilmiş, boyutlar bazında değerlendirmeler ise toplam puanlar alınarak parametrik testlerle yapılmıştır. Maddelerde alınan puanların ortalamaları 1,00-1,80 arasında kesinlikle katılmıyorum, 1,81-2,60 arasında katılmıyorum, 2,61-3,20 arasında kararsızım, 3,21-3,80 arasında katılıyorum, 3,81 ile 5,00 arasında kesinlikle katılıyorum düzeyi şeklinde değerlendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Anket soruları SPSS programı ile analiz edilmiştir. İlk önce tanımlayıcı istatistikler ve merkezi dağılım ölçüleri araştırılarak gruplara ait özellikler ve özetler verilmiştir. Daha sonra ise kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin cinsiyete ve medeni durumlarına göre aralarında fark olup olmadığını belirlemek için t-testi, yaşları ve kırsalda çalışma sürelerine göre öğretmenler arasında fark olup olmadığını belirlemek için ANOVA testi yapılmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlemelerde anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerin ölçeğin boyutlarına göre ortalama değer, standart sapma ve sorun düzeyine göre dağılımları aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Ölçeğin Boyutlarına Göre Sorunların Ortalama, Standart Sapma ve Sorun Düzeyleri.

Boyutlar	N	X	Ss	Sorun Düzeyi
Mesleki Problemler	129	3,53	0,57	Katılıyorum
Yönetsel Problemler	129	2,45	0,49	Katılmıyorum
Veli ve Öğrenci İle İlgili Problemler	129	3,49	0,77	Katılıyorum

Kişisel Problemler	129	3,37	0,71	Katılıyorum
Fiziksel Problemler	129	4,13	0,42	Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 1’den de görülebileceği üzere kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerinin en fazla fiziksel problemleri (4,13) “kesinlikle katılıyorum” düzeyindedir. İkinci sırada (3,53) “katılıyorum” düzeyinde mesleki problemler, üçüncü sırada (3,49) veli ve öğrenci ile ilgili problemler, dördüncü sırada (3,37) kişisel problemler yer almaktadır. Ankete katılan öğretmenler yönetsel problemler ile ilgili olarak “katılmıyorum” düzeyinde olduklarını ifade etmişlerdir. Buna göre fiziki sorunların ilk sırada yer alması şaşırtıcı bir sonuç değildir. Çünkü kırsal kesim okullarının araç-gereç, kırtasiye, kitap, teknolojik araç vs. konularında geride kaldığı şüphesizdir. Dolayısıyla böyle bir sonuç beklenebilir bir sonuçtur.

Tablo 2: Öğretmen problemleri cinsiyet analizi t-testi sonuçları.

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	157,58	25,86	-0,75	0,455
Kadın	52	160,88	22,39		

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin problemlerine ait ifadelerin cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Erkeklerde ortalama 157,58 iken kadınlarda bu ortalama 160,88 olarak tespit edilmiştir. Buna göre problemler boyutunda cinsiyete göre farklılık olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 3: Öğretmen problemleri medeni durum analizi t-testi sonuçları.

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	156,60	23,36	-1,615	0,109
Bekar	40	164,08	26,40		

P<0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin problemlerine ait ifadelerin medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Evlilerde ortalama 156,60 iken bekarlarda bu ortalama 164,08 olarak tespit edilmiştir. Buna göre problemler boyutunda medeni duruma göre farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4: Öğretmen problemleri yaş durumu analizi anova sonuçları.

Yaş grupları	%	n	X	ss
20-25	41,9	54	153,85	24,30
26-30	43,4	56	162,18	22,76
31-35	10,9	14	163,00	28,69
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	158,91	31,02
		sd	F	ss
Gruplararası		3		
Grupiçi		125	1,367	0,256
Toplam		128		

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin problemlerinin yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Yaşa göre problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 5: Öğretmen problemleri kırsalda bulunma durumu analizi anova sonuçları.

süreler	%	n	X	ss		
(1) 1 yıl	35,7	46	148,39	25,59		
(2) 2 yıl	21,7	28	165,64	19,65		
(3) 3 yıl	23,3	30	159,87	20,84		
(4) 4 yıl	10,1	13	170,54	20,94		
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	168,58	29,72		
			sd	F	ss	Fark
Gruplararası			4			
Grupiçi			124	4,257	0,003	(1-2) (1-3) (1-4) (1-5)
Toplam			128			

P <0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin problemleri kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre problemler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Farkın oluşu incelendiğinde yıllar geçtikçe problemler boyutundan alınan puanların arttığı görülmektedir. İlk yıl puanlar düşük iken 5 yıl ve üzerine bakıldığında puanlar en yüksek seviyeye ulaşmaktadır. Buradan kırsal bulunma süresi arttıkça problemlerin arttığı sonucunu çıkarabiliriz.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 6: Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleki Problemleri.

1.MESLEKİ PROBLEMLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM(%)	KATILMIYORUM(%)	KARARSIZIM(%)	KATILYORUM(%)	KESİNLİKLE KATILYORUM(%)	X
1. İşimden memnun değilim	27,9	41,1	10,9	14	6,2	2,29
2. Öğretmenlere yönelik rehberlik hizmetlerini yetersiz buluyorum	0,8	12,4	10,9	41,1	34,9	3,96
3.Mesleki gelişim programlarını yetersiz buluyorum (konferans, seminer vb.)	1,6	17,8	14,7	36,4	29,5	3,74
4. Hizmet içi eğitim çalışmalarını yetersiz buluyorum	3,1	20,2	14,7	37,2	24,8	3,60
5. Okulumuzda öğretmen eksikliği nedeniyle eğitim aksıyor	12,4	27,9	7	28,7	24	3,24
6. Müfettiş (denetmen) tarafından yapılan rehberliği yetersiz buluyorum	11,6	15,5	17,8	37,2	17,8	3,34
7. Milli Eğitim Müdürü ve Şube Müdürleri köye ziyarete gelerek destek olmuyor	3,9	19,4	17,1	31	28,7	3,61
8. Öğretmen rotasyonu çok sık gerçekleşiyor	7,8	17,8	8,5	30,2	35,7	3,68
9. Sık değişen program ve mevzuatlar bizleri olumsuz yönde etkiliyor	0	7	7	30,2	55,8	4,34

Genel Ortalama = 3,53

Araştırma sonuçları incelendiğinde kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemlerine ilişkin ifadelerin ortalaması 3,53 olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin mesleki sorunları ile ilgili ifadelerden en yoğun şekilde karşılaştıkları problemler “sık değişen mevzuat ve programlar bizleri

olumsuz etkiliyor" (4,34), "Öğretmenlere yönelik rehberlik hizmetlerini yetersiz buluyorum" (3,96), "Mesleki gelişim programlarını yetersiz buluyorum" (3,74) ve "Öğretmen rotasyonu çok sık gerçekleşiyor" (3,68) ifadeleridir. "İşimden memnun değilim" ifadesi ise (2,29) ortalama ile en düşük değere sahiptir.

Tablo 7: Mesleki problemler boyutu cinsiyet analizi t-testi sonuçları.

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	33,23	6,14	0,928	0,355
Kadın	52	31,25	5,54		

$p>0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemlerine ait ifadelerin cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Erkeklerde ortalama değer 3,58 iken kadınlarda bu ortalama değer 3,48 olarak tespit edilmiştir. Buna göre meslek problemler boyutunda cinsiyete göre farklılık olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 8: Mesleki problemler boyutu medeni durum analizi t-testi sonuçları.

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	31,10	5,94	-2,142	0,034
Bekar	40	33,48	5,53		

$P<0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemlerine ait ifadelerin medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Evlilerde ortalama değer 31,10 iken bekarlarda bu ortalama değer 33,48 olarak tespit edilmiştir. Buna göre meslek sorunlar boyutunda medeni duruma göre farklılık olduğu belirlenmiştir. Bekarların mesleki problem puanları evlilerden anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır.

Tablo 9: Mesleki problemler boyutu yaş durumu analizi anova sonuçları

Yaş grupları	%	n	X	ss	
20-25	41,9	54	30,35	5,40	
26-30	43,4	56	32,98	5,85	
31-35	10,9	14	32,36	7,38	
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	33,60	5,22	
			sd	F	ss
Gruplararası			3		
Grupiçi			125	2,076	0,107
Toplam			128		

$p>0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemleri yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Yaşa göre mesleki problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 10: Mesleki problemler kırsalda bulunma süresi analizi anova sonuçları

süreler	%	n	X	ss
(1) 1 yıl	35,7	46	29,45	5,79
(2) 2 yıl	21,7	28	33,07	4,99
(3) 3 yıl	23,3	30	32,10	5,96
(4) 4 yıl	10,1	13	33,15	5,85
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	36,00	5,27
	sd	F	ss	Fark
Gruplararası	4			
Grupiçi	124	4,232	0,003	(1-2) (1-3) (1-4) (1-5) (3-5)
Toplam	128			

P <0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemleri kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre mesleki problemler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Fark incelendiğinde yıllar geçtikçe mesleki problemlerin boyutundan alınan puanların arttığı görülmektedir. İlk yıl puanlar düşük iken 5 yıl ve üzerinde görev yapanların puanları en yüksek seviyeye ulaşmaktadır. Buradan kırsal bulunma süresi arttıkça mesleki sorunların arttığı sonucunu çıkarabiliriz.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 11: Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Yönetsel Problemleri

2. YÖNETSEL PROBLEMLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM(%)	KATILMIYORUM(%)	KARARSIZIM(%)	KATILIYORUM(%)	KESİNLİKLE KATILIYORUM(%)	X
1.Okul yönetimi öğretmenlere öğrencilerden okul adına para toplattırmasını doğru bulmuyorum	15,5	25,6	9,3	20,9	28,7	3,21
2.Okul yönetimi öğretmeni ilgilendiren kararların alınmasında öğretmenlerin görüşünü almıyor	30,2	44,2	7,8	12,4	5,4	2,18
3..Okul yönetimi performans değerlendirme sistemini objektif değerlendirmiyor	24	44,2	7,8	17,8	6,2	2,37
4. Okul yönetiminin öğretmenlerle iletişimi sağlıklı değil	28,7	51,9	5,4	8,5	5,4	2,10
5. Okul yönetimi seçme sınıflar oluşturuyor	38	43,4	7,8	5,4	5,4	1,96
6. Okul yönetiminin personeli kaynaştırmak için yaptığı yemek, çay, gezi gibi sosyal etkinlikleri yetersiz buluyorum	15,5	26,4	10,9	27,9	19,4	3,09
7. Okul yönetimi yönetsel sorunlarının çözümünü yeterince ilgilenmiyor	26,4	44,2	10,9	13,2	5,4	2,27

Genel Ortalama= 2,45

Araştırmadan elde edilen verilerin yönetsel problem boyutu incelendiğinde genel ortalamanın 2,45 olduğu belirlenmiştir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel sorunlarını belirten ifadelerin

bu değer ile yine kararsızlara yakın olduğu gözlenmiştir. Kırsal kesimde çalışan öğretmenlerin yönetsel problemleri bakımından “Okul yönetimi öğretmenlere öğrencilerden okul adına para toplattırmasını doğru bulmuyorum” ifadesi (3,21), “Okul yönetiminin personeli kaynaştırmak için yaptığı yemek, çay, gezi gibi sosyal etkinlikleri yetersiz buluyorum” ifadesi (3,09) en yüksek değerlere sahip ifadelerdir. En düşük ortalama ise “Okul yönetimi seçme sınıflar oluşturuyor” ifadesi (1,96) en düşük değere sahiptir.

Tablo 12: Yönetmel Problemler boyutu cinsiyet analizi t-testi sonuçları

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	17,16	5,99	-0,146	0,884
Kadın	52	17,30	5,51		

$p>0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel problemlere ait ifadelerin cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınıanmıştır. Erkeklerde ortalama değer 2,45 iken kadınlarda bu ortalama değer 2,47 olarak tespit edilmiştir. Buna göre yönetsel problemler boyutunda cinsiyete göre farklılık olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 13: Yönetmel Problemler boyutu medeni durum analizi t-testi sonuçları

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	17,04	5,50	-0,503	0,616
Bekar	40	17,60	6,42		

$p>0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel problemlere ait ifadelerin medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınıanmıştır. Evlilerde ortalama değer 2,51iken bekarlarda bu ortalama değer 2,43 olarak tespit edilmiştir. Buna göre yönetsel problemler boyutunda medeni duruma göre farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 14: Yönetmel problemler boyutu yaş durumu analizi anova sonuçları

Yaş grupları	%	n	X	ss
20-25	41,9	54	16,26	5,15
26-30	43,4	56	17,14	5,70
31-35	10,9	14	20,21	7,53
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	20,00	5,74
		sd	F	ss
Gruplararası		3	2,197	0,092
Grupiçi		125		
Toplam		128		

$p>0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel problemleri yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınıanmıştır. Yaşa göre yönetsel problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 15: Yönetmelik problemler boyutu kırsalda bulunma süresi analizi anova sonuçları

	%	n	X	ss	
(1) 1 yıl	35,7	46	16,09	4,77	
(2) 2 yıl	21,7	28	18,28	6,16	
(3) 3 yıl	23,3	30	17,13	5,85	
(4) 4 yıl	10,1	13	16,61	5,68	
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	19,91	7,79	
			sd	F	ss
Gruplararası			4		
Grupiçi			124	1,385	0,243
Toplam			128		
P <0,05					

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetmelik problemleri kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre yönetmelik problemler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 16: Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Veliler ve Öğrenciler ile İlgili Problemleri

3. VELİ VE ÖĞRENCİ İLE İLGİLİ PROBLEMLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM(%)	KATILMIYORUM(%)	KARARSIZIM(%)	KATILYORUM(%)	KESİNLİKLE KATILYORUM(%)	X
1. Veliler okullara karşı ilgisizdir	1,6	6,2	2,3	26,4	63,6	4,44
2. Veliler öğrencilere karşı ilgisizdir	3,1	6,2	1,6	31,8	57,4	4,34
3. Veliler öğrencilerin kullanacakları araç gereçleri temin etmekte yetersizdir	0,8	14	7	34,1	44,2	4,06
4. Velilerin çocuklarının eğitim öğretim görmesine karşı olumsuz tutumları vardır	6,2	24,8	16,3	27,9	24,8	3,40
5. Veliler öğretmenlere güven duymuyor	15,5	35,7	14,7	18,6	15,5	2,82
6. Veliler öğretmenlere saygı duymuyor	24	43,4	7	10,9	14,7	2,48
7. Velilerin verilen eğitim öğretim hizmetinden memnun değil	19,4	38,8	21,7	10,9	9,3	2,51
8. Öğretmenler ve öğrenciler arasında dil sorunun yaşanıyor	4,7	10,9	7,8	25,6	51,2	4,07
9. Öğrenciler ders saatinde ders dışı faaliyetlerde çalıştırılıyor (tarla, hayvan bakımı vb.)	20,2	19,4	7,8	18,6	34,1	3,27

Genel Ortalama= 3,49

Öğretmenlerin veliler ve öğrenciler açısından problemlerine ilişkin bulgular incelendiğinde ortama değerin 3,49 olduğu görülmüştür. Bu durum ise verilen ifadeler için “Katılıyorum” şeklinde değer oluşmuştur. Katılımcıların veli ve öğrenci ile ilgili sorunlardan en yüksek değer “Veliler okullara karşı ilgisizdir” ifadesi (4,44) ve daha sonra ise “Veliler öğrencilere karşı ilgisizdir” ifadesi (4,34) şeklindedir. En düşük ortalama ise “Veliler öğretmenlere saygı duymuyor” ifadesi (2,48) ile “Veliler verilen eğitim öğretim hizmetinden memnun değil” ifadesinde (2,51) görülmektedir.

Tablo 17: Veli ve öğrenci ile ilgili problemler boyutu cinsiyet analizi t-testi sonuçları

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	31,22	7,20	-0,435	0,664
Kadın	52	31,76	6,74		

$p > 0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veli ve öğrenci ile ilgili problemleri incelendiğinde cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Erkeklerde ortalama değer 2,45 iken kadınlarda bu ortalama değer 2,47 olarak tespit edilmiştir. Buna göre veli ve öğrenci ile ilgili problemleri boyutunda cinsiyete göre farklılık olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 18: Veli ve öğrenci ile ilgili problemler boyutu medeni durum analizi t-testi sonuçları

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	30,77	6,96	-1,624	0,107
Bekar	40	32,92	6,94		

$p > 0,05$

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veli ve öğrenci ile ilgili problemlerine ait bulguların medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Evlilerde ortalama değer 3,41 iken bekarlarda bu ortalama değer 3,65 olarak tespit edilmiştir. Buna göre veli ve öğrenci ile ilgili problemler boyutunda medeni duruma göre farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 19: Veli ve öğrenciler ile ilgili problemler boyutu yaş durumu analizi anova sonuçları

Yaş grupları	%	n	X	ss
20-25	41,9	54	30,17	7,36
26-30	43,4	56	32,61	6,74
31-35	10,9	14	31,79	6,54
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	31,20	6,53
		sd	F	ss
Gruplararası		3	1,132	0,339
Grupiçi		125		
Toplam		128		

$p > 0,05$

Öğretmenlerin veli ve öğrenci ile ilgili problemleri yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Yaşa göre veli ve öğrenci ile ilgili problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 20: Veli ve öğrenciler ile ilgili problemler kırsalda bulunma süresi boyutu anova sonuçları

süreler	%	n	X	ss
(1) 1 yıl	35,7	46	28,79	8,12
(2) 2 yıl	21,7	28	33,18	5,99
(3) 3 yıl	23,3	30	31,27	5,13
(4) 4 yıl	10,1	13	35,00	6,96
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	34,17	5,44

	sd	F	ss	Fark
Gruplararası	4			
Grupiçi	124	3,674	0,007	(1-2) (1-4) (1-5)
Toplam	128			

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veli ve öğrenci ile ilgili problemleri kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre veli-öğrenci sorunlar boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlarda görevlerinde birinci yılda olan öğretmenlerin veli ve öğrenciler ile ilgili problemler boyutu puanı diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşük çıkmıştır.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 21: Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Kişisel Problemleri

4.KİŞİSEL PROBLEMLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM(%)	KATILMIYORUM(%)	KARARSIZIM(%)	KATILYORUM(%)	KESİNLİKLE KATILYORUM(%)	X
1. Köyde görev yapmak psikolojimi olumsuz etkiliyor	32,6	35,7	6,2	15,5	10,1	2,34
2. Öğretmenler lojman ve konut sıkıntısı yaşıyor	14	13,2	6,2	27,1	39,5	3,65
3. Öğretmenlerin yararlanacağı sağlık ve dinlenme tesisleri yetersiz	3,9	9,3	3,1	34,9	48,8	4,15
4. Öğretmenlerin geçim sıkıntısı çeşitli sorunlara sebep oluyor (ailevi, sosyal vb)	3,9	9,3	7,8	33,3	45,7	4,07
5.Öğretmenlerin prestij sorunu yaşıyor	2,3	19,4	14	30,2	34,1	3,74
6.Öğretmenler kreş sorunu yaşıyor	3,1	16,3	22,5	31,8	26,4	3,62
7. Köyde görev yapmaktan memnun değilim	31	39,5	12,4	10,9	6,2	2,21
8. Köyde görev yapmak mesleki heyecanımı köreltiyor	27,1	37,2	4,7	19,4	11,6	2,51
9. Çalıştığım yörede sosyokültürel farklılıklar yaşıyorum (yaşam tarzı, yeme-içme vb.)	21,7	21,7	6,2	27,9	22,5	3,07
10.Yeni mezun öğretmenler tecrübesizlik nedeniyle rehberlikte sıkıntı yaşıyor	7,8	16,3	5,4	41,9	28,7	3,67
11.Ulaşım çok fazla zaman kaybına yol açıyor(dersi biten öğretmen dersi bitmeyenleri bekliyor)	6,2	17,1	3,9	20,2	52,7	3,96

Genel

Ortalama=3,37

Genel olarak kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel problemlerini gösteren ifadeler incelendiğinde ise ortalama 3,36 değerine sahip olduğu gözlenmiştir. Tablo incelendiğinde en yüksek ortalamaya “Öğretmenlerin yararlanacağı sağlık ve dinlenme tesisleri yetersiz” ifadesi (4,15) ve “Öğretmenlerin geçim sıkıntısı çeşitli sorunlara sebep oluyor (ailevi, sosyal vb)” (4,07) ifadesinin sahip olduğu görülmektedir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel sorunlarından en düşük ortalamaya sahip olan ifade ise “Köyde görev yapmaktan memnun değilim” ifadesidir. (2,21)

Tablo 22: Kişisel problemler boyutu cinsiyet analizi t-testi sonuçları

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	36,42	8,75	-1,032	0,304
Kadın	52	37,96	7,71		

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel problemleri incelendiğinde cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Erkeklerde ortalama değer 3,31 iken kadınlarda bu ortalama değer 3,45 olarak tespit edilmiştir. Buna göre kişisel problemler boyutunda cinsiyete göre farklılık olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 23: Kişisel Problemler boyutu medeni durum analizi t-testi sonuçları

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	36,66	7,85	-0,761	0,448
Bekar	40	37,88	9,42		

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel problemlerine ait durumların medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Evlilerde ortalama değer 3,33 iken bekarlarda bu ortalama değer 3,44 olarak tespit edilmiştir. Buna göre kişisel problemler boyutunda medeni duruma göre farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 24: Kişisel problemler boyutu yaş durumu analizi anova sonuçları

Yaş grupları	%	n	X	ss
20-25	41,9	54	36,33	7,97
26-30	43,4	56	37,23	8,88
31-35	10,9	14	38,00	7,82
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	39,80	9,34
		sd	F	ss
Gruplararası		3	0,377	0,770
Grupiçi		125		
Toplam		128		

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel problemleri yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Yaşa göre kişisel problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 25: Kişisel problem boyutu kırsalda bulunma süresi analizi anova sonuçları

süreler	%	n	X	ss
(1) 1 yıl	35,7	46	33,98	7,37
(2) 2 yıl	21,7	28	38,64	8,30
(3) 3 yıl	23,3	30	37,07	8,51
(4) 4 yıl	10,1	13	42,00	8,56
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	39,58	8,20

	sd	F	ss	Fark
Gruplararası	4			
Grupiçi	124	3,474	0,010	(1-2) (1-4) (1-5)
Toplam	128			

P < 0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel problemlerinin kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre kişisel problemler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlarda görevlerinde birinci yılda olan öğretmenlerin kişisel problemler boyutu puanı diğer gruplara göre anlamlı şekilde düşük çıkmıştır.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 26: Kırsal Kesimde Görev Yapan Öğretmenlerin Fiziki Problemleri

5. FİZİKİ PROBLEMLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM(%)	KATILMIYORUM(%)	KARARSIZIM(%)	KATILYORUM(%)	KESİNLİKLE KATILYORUM(%)	X
1.Okul temiz değil	14,7	31,8	5,4	26,4	21,7	3,08
2.Okullarda yardımcı eleman eksikliği yaşıyor (memur, temizlikçi vb.)	1,6	17,1	6,2	31	44,2	3,99
3.Derse yardımcı araç gereç yetersiz	1,6	3,9	5,4	32,6	56,6	4,38
4.Teknolojik eksiklikler bulunuyor (internet, projeksiyon, PC vb.)	2,3	6,2	0,8	27,9	62,8	4,42
5.Bilişim sınıfları yetersiz	2,3	0,8	0	28,7	68,2	4,59
6.Kütüphane yetersiz	2,3	4,7	5,4	27,9	59,7	4,37
7.Sosyal etkinlik alanı yetersiz (basketbol, futbol vb.)	2,3	11,6	3,1	27,9	55	4,21
8.Kışın ısınma sorunları yaşıyoruz (kalorifer olmaması, sobalı sınıflar vb.)	3,9	10,1	3,9	21,7	60,5	4,24
9.Tam gün okulda beslenme sorunu yaşıyor (kantin, yemekhane, lokanta olmaması vb.)	3,1	14,7	3,1	22,5	56,6	4,14
10.Köy yollarının ulaşımı aksıyor	3,9	20,9	2,3	27,1	45,7	3,89

Genel Ortalama= 4,13

Öğretmenlerin yaşadıkları fiziki problemler ile ilgili olarak genel ortalama puanı 4,13 olarak belirlenmiştir. Belirtilen problemlerde en yüksek ortalamaya sahip ifadeler “Bilişim sınıfları yetersiz” (4,59) ve “Teknolojik eksiklikler bulunuyor (internet, projeksiyon, PC vb.)” (4,42) şeklindedir. En düşük ortalamaya sahip ifade ise “Okul Temiz Değil” ifadesi (3,08) değerine sahiptir.

Tablo 27: Fiziki problemler boyutu cinsiyet analizi t-testi sonuçları

cinsiyet	n	x	ss	t	p
Erkek	77	40,56	6,98		
Kadın	52	42,60	6,34	-1,686	0,094

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemleri incelendiğinde cinsiyete göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Erkeklerde ortalama değer 4,05 iken kadınlarda bu ortalama değer 4,25 olarak tespit edilmiştir. Buna göre fiziki problemler boyutunda genel ortalamalar diğer boyutlara göre yüksek olsa da cinsiyete göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 28: Fiziki problemler boyutu medeni durum analizi t-testi sonuçları

Medeni durum	n	x	ss	t	p
Evli	89	41,01	6,74	-0,920	0,359
Bekar	40	42,20	6,89		

P>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemlerine ait durumların medeni duruma göre farklılık içerip içermediği t- testi ile sınanmıştır. Evlilerde ortalama değer 4,10 iken bekarlarda bu ortalama değer 4,22 olarak tespit edilmiştir. Buna göre fiziki problemler boyutunda medeni duruma göre farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 29: Fiziki problemler boyutu yaş durumu analizi anova sonuçları

Yaş grupları	%	n	X	ss
20-25	41,9	54	40,74	6,92
26-30	43,4	56	42,21	6,16
31-35	10,9	14	40,64	8,65
36 VE ÜSTÜ	3,9	5	41,00	7,31
		sd	F	ss
Gruplararası		3	0,497	0,685
Grupiçi		125		
Toplam		128		

p>0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemleri yaşa göre farklılık içerip içermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Yaşa göre fiziki problemler boyutunda gruplar arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 30: Fiziki sorunlar boyutu kırsalda bulunma süresi analizi anova sonuçları

süreler	%	n	X	ss
(1) 1 yıl	35,7	46	40,09	6,87
(2) 2 yıl	21,7	28	42,46	6,06
(3) 3 yıl	23,3	30	42,30	6,50
(4) 4 yıl	10,1	13	43,77	3,35
(5) 5 yıl ve üz.	9,3	12	38,92	10,12
		sd	F	ss
Gruplararası		4	1,562	0,189
Grupiçi		124		
Toplam		128		

P <0,05

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemleri kırsalda bulunma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile sınanmıştır. Bulunma sürelerine göre fiziki problemler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Sonuç

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin sorunları 5 farklı bölümde uygulanan anket soru kâğıdı ile Şırnak ili Cizre ilçesinde veriler derlenmiş, toplam 129 adet anket elde edilmiştir. Anketlerden elde edilen sonuçlar SPSS programı ile veri girişi yapılarak analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında 77 erkek ve 52 kadın öğretmen ile anket gerçekleştirilmiştir. Anket yapılan bireylerin mesleki kıdemine göre bakıldığında çoğunluğunun yeni öğretmen oldukları 99 adedinin 0-3 yıl, 19 adedinin ise 4-6 yıl arasında olduğu, geri kalanının ise 7 yıldan fazla süre çalışan olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin unvan dağılımı incelendiğinde ise sınıf öğretmeni 52, branş öğretmenin sayısı ise 77 olarak tespit edilmiştir. 5 bölümden oluşan anket formunun ilk bölümünde kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki sorunları, ikinci bölümünde yönetsel sorunları, üçüncü bölümünde veliler ve öğrenciler ile ilgili sorunları, dördüncü bölümde kişisel sorunları ve en son bölümde ise fiziksel sorunları ele alınmıştır.

Elde edilen sonuçlar incelendiğinde ortalama olarak en yüksek problem seviyesi fiziksel problemlerde ($X=4,13$) görülmüştür. Bu boyutta öğretmenlerin görüşlerinin nitel karşılığı “Kesinlikle katılıyorum” şeklindedir. Görece en düşük problem seviyesi ise yönetsel problemlerde ($X=2,45$) görülmüştür. Bu boyutta ise öğretmenlerin görüşlerinin nitel karşılığı “Kararsızım” şeklindedir. Kırsalda görev yapan öğretmen sorunlarının cinsiyet, medeni durum ve yaş boyutlarında anlamlı farklılık görülmemiştir. Kırsalda görev yapan öğretmen sorunlarının kırsalda bulunma sürelerine göre yapılan anova sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. İlk yıl puanlar düşük iken 5 yıl ve üzerine bakıldığında puanlar en yüksek seviyelere ulaşmaktadır. Buradan kırsalda bulunma süresi arttıkça sorunların arttığı sonucunu çıkartabiliriz.

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemlerine baktığımızda en çok sık değişen program ve mevzuatlar olumsuz şekilde etkilendikleri görülmektedir. Bu konuda öğretmenlerin değişime ayak uydurmaları için yeterli donanımına sahip olmadığını ve bunun giderilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Bunun yanında değişikliklerin belirli periyodik aralıklarla yapılması yapılan değişikliklerle ilgili bilgilendirme toplantıları yapılması daha uygun bir yol olabilir. Çünkü öğretmenler rehberlik boyutunda da yeterli bir hizmet almadıklarını ifade etmektedirler. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin gerek değişime ayak uydurmaları gerekse mevzuat ile ilgili işlemleri yapma noktasında milli eğitim teşkilatından yeterince destek görmemekte olduklarını söyleyebiliriz. Bu durumda yapılan değişiklikler ile öğretim faaliyetleri daha iyiye ve güzele götürülmek istenirken, mevcut durumun daha kötüleşmesi söz konusu olabilir.

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin mesleki problemlerinin cinsiyet ve ya durumuna göre aralarında anlamlı farklılık görülmemiştir. Öğretmenlerin mesleki problemlerinin medeni durumlarına göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu fark bekârların lehinedir. Öğretmenlerin mesleki problemlerinin kırsalda bulunma süresine göre aralarında anlamlı farklılık görülmüştür. Kırsalda bulunma süreleri arttıkça sorunlarda artmaktadır. Öğretmenlerin zaman içerisinde beklentilerinin karşılanamamasının ve tükenmişlik durumlarının bu sonuçta etkili olabileceği söylenebilir. Yönetsel problemler boyutunu incelediğimizde çıkan sonuç bu durumu bir miktar doğrulamaktadır. Çünkü öğretmenler “Okul yönetiminin personeli kaynaştırmak için yaptığı yemek, çay, gezi gibi sosyal etkinlikleri yetersiz buluyorum” ifadesine önemli oranda katılmıştır. Bununla birlikte yönetsel boyutta en önemli gördükleri sorun ise okul yönetimi tarafından para toplatılması olarak belirlenmiştir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yönetsel problemlerinin cinsiyet, medeni durum, yaş ve kırsalda bulunma süresi boyutlarında aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veliler ve öğrenciler ile ilgili sorunlarına baktığımızda en önemli sorunların velilerin gerek okula gerekse öğrenciye karşı ilgisizliğidir. Burada velilin eğitim öğretim faaliyetine katılmaması, okulda öğretilenlerin evde desteklenmeme endişesini doğurabilir, desteklenmeyen eğitim öğretim faaliyetinden de istenilen ürünün alınması kolay olmayacaktır. Ayrıca bu ilgisizliğin öğretmenlerin tükenmişliğine etkisi de olabilir. Veliler ve öğrenciler boyutuna baktığımızda

kırsalda bulunma süresi arttıkça sorunların da arttığı görülmektedir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin veliler ve öğrenciler ile ilgili sorunları boyutunda cinsiyete, medeni duruma ve yaşa göre aralarında farklılık olmadığı görülmüştür.

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel sorunlarına baktığımızda en önemli sorun ifadesi “Öğretmenlerin yararlanacağı sağlık ve dinlenme tesisleri yetersiz”liğidir. Öğretmenin ve aile bireylerinin yeterli sağlık hizmeti alamaması, yeterli dinlenme ve eğlenme olanağı bulamaması kendini yeterince rahatlatarak imkanların yoksunluğu öğretmende yıpratıcı bir etki yapabilir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel sorunların cinsiyete, medeni duruma ve yaşa göre aralarında farklılık olmadığı görülmüştür. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin kişisel sorunların kırsalda bulunma süresine göre anova sonuçlarına baktığımızda süre artıkça sıkıntılar da artmadır.

Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemlerine baktığımızda teknoloji noktasında eksiklik çektikleri görülmektedir. Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin fiziki problemlerin cinsiyete, medeni duruma, yaşa ve kırsalda bulunma süresine göre aralarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.

Öneriler

Elde edilen bu bulgular karşısında şu önerilerde bulunulabilir;

1. Milli Eğitim Bakanlığı program ve mevzuatları sık değiştirilmemelidir. Herhangi bir değişiklik uzun süren bir çalışma sonucu karara bağlanmalı ve bu değişikliğin kullanılması, sonuçlarının görülmesi ve sıkıntıların bertaraf edilmesi gerçekleşmeden bir sonraki değişikliğe gidilmemelidir.
2. Okulda para toplanması ekonomik olarak bir kaynak olarak görülmemeli ve bu görev öğretmenlerin görevi haline getirilmemeli, ekonomik kaynak için bütçe uygun olarak kullanılmalı ve bütçe ihtiyacı yetkili mercilere bildirilmelidir.
3. Velilerle sıkı iletişim kurulmalı, velilerin öğrencilerle daha fazla ilgilenmesine yönelik girişimlerde bulunulmalı, velilerin okula ilgisi artırılmalı, okulla bağları güçlendirilecek etkinlikler yapılmalıdır.
4. Özellikle kırsal kesimde bulunan öğretmenlerin durumu göz önünde bulundurulduğunda iş hayatının yanı sıra sosyal bir varlık olan öğretmenlerin yararlanacağı sosyal tesislerin sayısı artırılmalı ve hâlihazırda bulunan sosyal tesisler geliştirilmelidir.
5. Kırsal kesimin en büyük sorunlarından olan olanak yetersizliği giderilmeli ve özellikle günümüz dünyasında gelişen teknolojiyle beraber okullarımız bu durumdan mahrum edilmemeli, okulların teknik, teknolojik, araç – gereç eksiklikleri giderilmeli, bilişim sınıfları oluşturulmalı ve donatılmalıdır. Bunun için sosyal kampanyalar ve etkinlikler yapılarak da düzenleme yapılmalıdır.

Kaynakça

- Balcı, A., (1993), Sosyal Bilimlerde Araştırma (Yöntem, Teknik ve İlkeler). 3. Baskı. Ankara: Pegem-A yayıncılık.
- Başaran, İ. E., (1993), Eğitime Giriş (8. Baskı). Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Dağdeviren, İ., (2009), Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar (Sivas İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
- Eğitim-Sen, Köylerde Çalışan Eğitim Emekçilerinin Sorunları Konulu Paneli ile İlgili Komisyon Raporu, http://www.egitimsen.org.tr/ekler/b1caf0e46aeeff819784e3d039e9523_ek.pdf, (Erişim Tarihi: 15.01.2014).
- Erden, M., (1985), Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Alkım Yayınları..
- Ertürk, S., (1984), Türkiye’deki Bazı Eğitim Sorunları Üzerine Düşünceler. Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Fidan, N. ve Erden, M., (1998), Eğitime Giriş. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Garan, Ö., (2005), Kırsal Kesimde Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar, Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Karasar, N., (2006), Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Oktay, A., (1991). Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmenin Nitelikler, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. No.3, İstanbul.
- Özpınar, M., (2008), Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları, (Aydın İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Özpınar, M. ve Sarpkaya, R., (2010), Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:27, ss.17-29.
- Tezcan, M., (1997), Eğitim Sosyolojisi, Ankara.
- Turan, S. ve Garan, Ö., (2008), Kırsal Kesimde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Karşılaştıkları Güçlükler, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:177, Kış, ss.116-128.
- Yerlikaya, A., (2000)., Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Extended Abstract

With the advent of industrialization, a transition took place from an agricultural society to an industrial one. Therefore, the population in many countries tends to increase in urban areas. This situation necessitates the social state to invest most of its services ranging from education to health, in urban areas. As a result, certain problems in the provision of educational services become widespread. The economic and social obstacles emanating from the very nature of rural areas in terms of culture and geography have a serious role in affecting teachers in educational settings and the quality of education. There are some disparities in the living standards in urban and rural areas. These differences mostly appear to be of a negative nature. The teachers in rural areas face many problems in addition to the lack of adequate educational tools. It could be stated that the infrastructure and technological facilities are really insufficient in villages with multigrade schools. For example, a village school is usually heated with heating stoves, and it causes several problems such as pollution and inadequate heating indoors. This problem is not limited to the school itself. Due to the lack of accommodation facilities in their workplaces, teachers mostly have to live close to urban areas. As a result, this naturally leads to transportation problems.

The problems faced by teachers should be analysed and attempts should be made to overcome the obstacles, to increase the quality of education in rural areas as well as to provide a more relevant education. Because the change, the development or change a country is only provided with education (Özpınar, 2007). The teachers should be equipped enough to give the lead in the information society to educate the people who are necessary for any cogent information society (Yılmaz, 2007).

This survey is also thought to inform the authorities about the problems which are faced or might be faced by teachers who are on duty, and to act consciously, regarding this issue. This study, in terms of guidance in this area should be made to individuals and institutions working in academic and administrative fields; carries extreme significance. The insufficiency of the participation of teacher, student, and parents of student results in the application of programs which are top-down, far away from rural reality (Yıldırım, 2010).

The purpose of the study

It is aimed to find solutions to problems needing to be quickly resolved, by ordering from the most frequently occurring problems to the least occurring problems of teachers. It is considered to increase the quality of education, to achieve the goals of education and the inequalities of education throughout the country by the frames of the final results.

Method

This study is done according to descriptive research. The participants' ideas about the present issue were attempted to be obtained without any change of the participators. Description method is the past or currently existing approaches to research aiming to describe a situation as it was there. Events of the research, it tries to define as they are in their terms. Change and efforts to influence events is not done. The important thing to know is to identify desired thing by observing (Karas, 2006).

Research was carried out by 129 teachers working in secondary schools which are located in the province of Sirnak Cizre first rural township. Data was collected by the researchers "Problems Scale Rural Teacher of the employees". The final version of the 46-point scale Cronbach alpha value is calculated as .908. Measures of central tendency in the data analysis "t-test" and "one-way analysis of variance (ANOVA)" is used. In order to determine the source of the group with no significant difference "LSD Test" was used.

Discussion and Results

When the results were examined, on average the highest problem level was seen to be in physical problems ($X=4,13$). In this dimension, in the form of qualitative provision of teachers' views "Strongly agree". Relatively lowest level of the problem in administrative problems ($X = 2.45$) was observed. In this dimension; provision of qualitative opinions of the teachers "Neutral" shape. Rural teachers' problems, according to the time which made no significant difference between the groups in the countryside according to ANOVA results were determined.

When we look at the rural teachers' professional problems, the most "frequently changing programs and regulations affecting in a negative way" it is seen in the substance. In this regard, the teachers did not have enough equipment to adapt to the changes, we can say that it should be resolved. Sahin (2010) carried out research into the pre-service training of teachers in rural areas during internship to reach the conclusion that the opinion is not built, shows teachers they had need of guidance.

This makes it difficult for teachers to cope with problems they might encounter while on duty. When we look at the issues that teachers working in rural areas, with parents and students are having, parents should be the most important problem is the apathy towards both students and school. Erdogan and Demirkasımoğlu (2010) 's "Teachers and Leaders' Views on the Family Participation in the educational process" in the study; teachers and administrators complained about familys' participation behaving unconsciously in the education process. When we look at the personal problems of the teachers in the rural areas, the most important issue phrase ' is the lack of the benefits of teachers health and recreational facilities.' ' In the study conducted by Koyuncu (2011) the beginning of the problems experienced by rural women teachers, came to the conclusion that the problem of housing has been solved. When we look at the rural teachers' physical problems lack of technology is a major issue. Physical problems faced by teachers working in rural areas has shown that there is no difference in gender, marital status, and age .

Recommendations

Raising funds inside of the school should not be seen as a way of gathering resources and this should not become a task of teachers. The budget should be used accordingly and in case of need for a bigger budget, it should be conveyed to the authorities. There should be strong bonds between the parents and the teachers, so as to get the parents concerned with the students more and raise awareness of interest in schooling the generation by arranging activities to strengthen the bonds with the school. Lack of facilities ,which is one of the greatest problems of the rural areas should be dealt with and the technology of the era ought to be utilised. School's technical, technological and structural failings should be rectified with classes of IT. To achieve this goal there can be some sort of campaigns and activities arranged.